

JURY ONDER DE INDRUK VAN NIVEAU INZENDINGEN

‘Dotterlandschap’ winnaar Waterland- schap van de Toekomst

De prijsvraag Waterlandschap van de Toekomst is gewonnen door de inzending ‘Het Dotterlandschap: nieuw waterlandschap tussen Oude Rijn en Hollandse IJssel’. Een consortium bestaande uit Kuiper Compagnons, de Provincie Utrecht, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en Proper Stok ontvingen de eerste prijs, bestaande uit een kunstwerk en een vrij te besteden geldbedrag van 6750 euro, uit handen van staatssecretaris Monique de Vries. De tweede prijs ging naar de inzending ‘Meervoud: meer dan een randmeer’ en de derde prijs werd gewonnen door de inzenders van ‘AquaNautica’. Tenslotte kreeg het plan ‘Nieuw Arcanië’ een eervolle vermelding.

Met de groots opgezette en zeer goed bezochte (ongeveer 350 personen) uitreiking van de prijzen werd de meer dan een jaar lang lopende prijsvraag afgesloten. Medio vorig jaar besloten Habiforum en het ministerie van Verkeer en Waterstaat een prijsvraag in het leven te roepen om vernieuwende én realiseerbare plannen op tafel te krijgen voor nieuw waterbeheer. Het huidige waterbeheer loopt, zoals bekend, tegen de grenzen van het technisch haalbare aan. Daarom moet een nieuw waterbeheer worden ontwikkeld: niet tegen, maar met het water. Plannen waren er genoeg in de afgelopen jaren, maar concreet werd (nog) maar weinig gerealiseerd. De inzendingen van deze prijsvraag zouden daar in verandering moeten brengen.

‘Waterlandschap van de Toekomst’ bestond uit twee delen: een voorronde die liep van 3 november 2000 tot 1 maart van dit jaar, en een tweede ronde die liep van 1 mei tot 1 augustus. De eerste ronde leverde 49 inzendingen van verschillende consortia op. Een jury, bestaande uit Pieter Winsemius (voorzitter), Jaap Baarsma (wethouder Zwolle), Jo Coenen (rijksbouwmeester), Marc Visser (adviseur rijksbouwmeester), Josee van Eijndhoven (was directeur Rathenau Instituut, nu Erasmus Universiteit), Henk Hofland (publicist) en Jhon van Veelen (voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Tuin- en Landschapsarchitectuur), koos uiteindelijk tien inzendingen voor de tweede en laatste ronde.

Deze tien inzendingen waren: AquaNautica, Blauwe bypasses in de IJselvallei, De smaak van water, Drie pijlers onder de dam, Het Dotterlandschap, Nieuw Arcanië, Meer-voud, DeltaSynergie, Watertijd en tenslotte

WWW.Waterballet.nl (de tien genomineerden zijn in H₂O's nr. 20, 21, 22 en 23 van dit jaar uitgebreid beschreven). Na de selectie van de genomineerden zijn voor elke inzending suggesties gedaan voor verdere uitwerking voor de eindronde. In sommige gevallen ging het om het concreter maken van de inzending; in andere gevallen moest de inzending juist in een bredere context worden geplaatst. De tien genomineerde consortia konden deze verdere uitwerking financieren door een bijdrage van maximaal 22.500 euro.

Na juryberaad op 5 september, waarbij de jury dezelfde criteria hanteerde als tijdens de voorronde, heeft de jury de inzending ‘Het Dotterlandschap’ als winnaar aangewezen. Volgens de jury combineert deze inzending “een sterk concept met een concrete uitwer-

king”. Het ontwerp gaat uit van een nieuwe woonwijk die ligt in het Groene Hart, tussen Utrecht en Gouda. In deze woonwijk zijn de functies landbouw en wonen samengevoegd op basis van een duurzame huishouding. De nieuwe stedelijk omgeving maakt gebruik van drie verschillende maaivelden: de ontsluitingsstad met wegen op de daken, de vlonderstad met vlonders ter ontsluiting en tenslotte de waterstad op maaiveldniveau, die van tijd tot tijd onder water staat.

Andere sterke punten van deze inzending volgens de jury zijn de schaal en de keuze van het plangebied, en de spannende combinatie van wonen en andere functies. De inzending heeft een voorbeeldwerking voor (landschaps)architectuur en stedenbouw, en is een signaal dat ook de lage delen van Nederland ruime kansen bieden voor wonen en werken.

Maar ook deze inzending ontkwam niet aan een kritische noot: wat ontbreekt is een integrale kostenanalyse en een zodanige uitvoeringsstrategie dat de realisatie niet stopt nadat financieel aantrekkelijke ingrepen achter de rug zijn. Of deze inzending daadwerkelijk wordt uitgevoerd is volgens gedeputeerde Kamp van de provincie Utrecht een kwestie van de ruimtelijke ordenaars.

De tien genomineerde inzendingen staan in het boek ‘Voor de draad er mee. Inspiratieboek voor waterlandschappen’.

Een maquette van de nieuwe stad in het Groene Hart, met de drie maaivelden.

